

Een doodeng signaal

Thomas Hogeling

Krankzinnig”, noemde oud-AIVD’er en onderzoeker Jelle Postma [het maandag bij Pauw & De Wit](#). Historicus en terrorisme-expert Beatrice de Graaf vindt de motie „[antidemocratisch](#)” en een „[politieke knuppel om tegenstanders monddood te maken](#)”. Zelfs Dick Schoof, die als directeur van de AIVD én de NCTV nogal eens de grenzen opzoekt van wat je als inlichtingenman kan maken, was tegen. Nee, er is helemaal niemand met enige kennis van zaken die de motie om Antifa op de terrorismelijst te zetten een goed idee vindt. En reken maar dat journalisten en talkshowredacties goed hebben gezocht.

[En toch werd de motie van FvD aangenomen](#), dankzij steun van PVV, SGP, JA21, BBB en VVD. Er kwamen bakken met kritiek, maar de partijen leken te hebben afgesproken die te pareren door te stellen dat het hier vooral gaat om ‘een signaal’. „Een duidelijk signaal” zelfs, volgens BBB-leider Caroline van der Plas. „Een belangrijk signaal” ook, vindt SGP-Kamerlid Diederik van Dijk. „Het is erg kort door de bocht geformuleerd”, zei VVD-leider Dilan Yesilgöz, maar ze wil er vooral iets mee afgeven. Een signaal, inderdaad.

Prima, laten we de motie dan ook maar behandelen zoals-ie is bedoeld: niet als een plan met enige kans van slagen, maar als een signaal. Wie een signaal zendt, wil graag dat het wordt opgepikt, een gevoel overbrengen, een idee in de week leggen, wellicht zelfs een vibe creëren. Het is aan de ontvanger om het te interpreteren, dus laat ik maar gewoon vertellen hoe het signaal bij mij binnenkomt.

Zo beweeg je naar een totalitair regime

Ik vind het doodeng. Dat een meerderheid van onze volksvertegenwoordigers wil kunnen bepalen dat politieke tegenstanders het predicaat ‘terrorist’ krijgen. Want dat is wat er hier gebeurt. Antifa is geen vastomlijnde groep, maar het gaat deze politici om radicaal-linkse activisten – en vanuit hun perspectief ben je dat al gauw.

Wat mij het meest raakt is het gemak waarmee die activisten worden beschuldigd van het ergste waarvan je in Nederland kan worden beschuldigd. Alle verdachten hebben rechten, maar word je verdacht van terrorisme, dan blijft daar weinig van over. Dan is alles erop gericht om je te breken. Bij een verdenking van terrorisme mogen opsporingsdiensten [dankzij een wet uit 2007](#) zo ongeveer doen wat ze willen. Ze mogen je veel eerder en veel uitgebreider afluisteren, je mag veel sneller worden opgepakt, je mag veel langer zonder proces in voorarrest worden gehouden, je komt in een gevangenis met een veel strenger regime en de toegang tot de buitenwereld en zelfs tot een advocaat is zwaar beperkt.

Ook al ben je onschuldig, zoals twee vrienden [die in 2023 werden vrijgesproken](#), dan nog zal je leven nooit meer worden zoals het was. Denk maar niet dat je na een langdurig verblijf op de terroristenafdeling van de PI Vught weer door al je familie, vrienden en collega’s in de armen wordt gesloten. Van dat stempel kom je nooit meer af. Reizen wordt ingewikkeld, omdat de AIVD je naam heeft verspreid. Relaxed thuiszitten is er ook niet meer bij: „Ik ga ervan uit dat we de rest van ons leven worden afgeluisterd en dat mijn huis nog steeds volhangt met microfoons”, [zei een van de vrijgesproken jongens in de Volkskrant](#). Anoniem, want met zijn echte naam durfde hij niet in de publiciteit. „Als je daar de hele dag over nadent, word je paranoïde”.

Het is juist de nonchalance waarmee deze motie is aangenomen, die het zo huiveringwekkend maakt. Dat ze ook wel weten dat het juridisch nogal wankel is, maar dat ze Trump er iets over zagen schreeuwen, dat FvD vervolgens voorstelde die hersenscheet naar Nederland te importeren en dat ze dat een prima plan vonden.

Zo beweeg je naar een totalitair regime. Een regime zonder scheiding der machten, dat heel onzorgvuldig politieke tegenstanders van de meest vreselijke dingen beschuldigt, omdat ze dan hun grote mond wel zullen houden. Je neemt ze hun rechten af, zet ze zonder proces vast en als je de muren dik genoeg maakt, is het net alsof ze niet bestaan. Dat is het politieke systeem waar deze partijen van dromen. En natuurlijk zijn deze laatste zinnen erg kort door de bocht geformuleerd, maar je moet het dan ook vooral zien als een signaal.